Tekst gwarowy — Dolistowo 1

Autor: Monika Kresa

Informator: Wacława Siemion, urodzona w 1945 roku w pobliskich Wydminach, dzieciństwo spędziła w Mazuchówce, mąż pochodził z Dolistowa i pani Wacława po zamążpójściu zamieszkała w Dolistowie. Wspólnie pracowali na roli, a pani Wacława przez jakiś czas pracowała też w szkole. Nigdzie na dłużej nie wyjeżdżała.
Nagrała: Beata Giełażyn.
Przepisała i opracowała: Monika Kresa. Weryfikacja: Halina Karaś. O lnianych ubraniach i ich praniu {vm}T095.mp3|L{/vm}

I wszyscy chodzili w lnianych ubraniach? No, a {tt} = kalesony. Miękkie l’ przed samogłoską e (niezależnie od pozycji). |kal’esony{/tt} i spodnie to {tt}Akcent na ostatniej sylabie.|galafe{/tt}. Galafe, to takie wiesz, do tej pory, tak jak kiedyś {tt}Spółgłoska ł przedniojęzykowo-zębowe (oznaczana pogrubieniem).|młode{/tt} se kupowali spodnie {tt} = takie. Twarda wymowa grupy k’e jako ke.|take{/tt}, wjesz, to do tej pory take wiesz, {tt} = szerokie. Twarda wymowa grupy k’e jako ke.|szeroke{/tt}, szeroke, a tu dopiero {tt} = zwężało. Wahania w stosowaniu samogłosek nosowych ę – ą (tu ą na miejscu ogólnopolskiego ę). |zwążało{/tt} się niżej i dopiero na {tt}Szmurgawki ‘troczki, sznurowadła’|szmurgawki{/tt} zawiązywało się i wjesz i {tt} = spodnie. Redukcja (ścieśnienie) e do i w sylabie nieakcentowanej (i związane prawdopodobnie z tym upowszechnienie końcówki -i/-y w M.-B. lmn. rzeczowników jak w języku białoruskim). |spodni{/tt} i takie kalesony robili ze lnu i w tym chodzili.
I to wszystko prali tutaj w rzece? Tak. I len maczali w rzece. To ni wolno {tt} = było. Wymowa nieakcentowanego o jako a (tzw. akanie). |byłoa{/tt} {tt} = najwięcej. Asynchroniczna wymowa wargowej miękkiej w’ z jotą jako elementem palatalnym. Asynchroniczna wymowa samogłoski nosowej ę w śródgłosie jako en, jak w języku ogólnopolskim. |najwjencej{/tt} domu trzeba było, czy gdzieś {tt} = maczać. Końcówka -yć zamiast ogólnopolskiej -ać. |maczyć{/tt}. To polisja krzyczała, bo to wjesz, chyba to zatruwało wode, nie wiem. To {tt} = jedna jak. Charakterystyczna dla informatorki uproszczona wymowa grup głosek.|jedna-k{/tt} nie posłuchała sie, to przyjechali {tt} = zaraz. Uproszczenie wyrazu przez zanik spółgłoski w wygłosie.|zaro{/tt} ukarali. No bo wjesz, nie wolno niby było, maczali.